

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Matras

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **B. K.**

skazanego z art. 177 § 1 k.k. w zb. z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 12 marca 2025 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie

z dnia 12 listopada 2024 r., sygn. akt II K 59/24,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczonego w pkt
2 przepadku pojazdu mechanicznego.**

Jarosław Matras Jacek Błaszczyk Zbigniew Puskarski

UZASADNIENIE

B. K. został oskarżony o to, że w dniu 2 grudnia 2023 r. w D. na ul. O. gm. G. w pow. p., woj. [...], kierując samochodem m-ki O. o nr rej. [...]. w stanie nietrzeźwości (badanie 3,25 promila alkoholu we krwi), będąc uprzednio prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Gostyninie, sygn. akt II K

170/23, za przestępstwo prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, orzeczonego w związku ze skazaniem za powyższe przestępstwo, umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że na prostym odcinku drogi nie upewniwszy się co do możliwości wykonania manewru wyprzedzania pojazdów, zjechał na przeciwległy pas ruchu i doprowadził do czołowego zderzenia z prawidłowo jadącym samochodem m-ki F. o nr rej. [...], wskutek czego obrażeń ciała doznali pasażerowie samochodu O.: M. J. w postaci złamania żuchwy po stronie prawej, rany podbródka po stronie prawej, rany guza czołowego po stronie prawej, które to spowodowały rozstrój zdrowia na okres powyżej dni siedmiu oraz K. K. w postaci wieloodłamowego złamania trzonu kości udowej prawej w 1/2 długości z przemieszczeniem, złamania przezkrętarzowego prawej kości udowej bez przemieszczenia, złamania wyniosłości międzykłykciowej piszczeli prawej, złamania górnej gałęzi kości łonowej prawej przechodzące na powierzchnię stawową biodra prawego, które to spowodowały rozstrój zdrowia na okres powyżej siedmiu dni, tj. o czyn z art. 177 § 1 k.k. i art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Gostyninie wyrokiem z dnia 12 listopada 2024 r., sygn. akt II K 59/24:

1. oskarżonego B. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu przestępstwa i za to na podstawie art. 177 § 1 k.k. w zb. z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazał go, zaś na podstawie art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 178a § 5 k.k. w zw. z art. 44b § 1 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa samochodu osobowego m-ki O. o nr rej. [...];
3. na podstawie art. 43a § 3 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 10 000 złotych;
4. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;
5. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 685,89 złotych, w tym 180 złotych tytułem opłaty.

Wyrok nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 20 listopada 2024 r.

Kasację od tego orzeczenia na korzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny, który zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 4 § 1 k.k., poprzez zastosowanie ustawy obowiązującej w dacie wyrokowania i orzeczenie wobec B. K. - w związku ze skazaniem za popełniony w dniu 2 grudnia 2023 r. występki kwalifikowany z art. 177 § 1 k.k. i art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - na podstawie art. 44b § 1 k.k. i art. 178a § 5 k.k. przepadek pojazdu mechanicznego, podczas gdy ustawa obowiązująca w dacie popełnienia zarzucanego oskarżonemu czynu była względniejsza, albowiem przepisy art. 44b § 1 k.k. i art. 178a § 5 k.k., dodane do ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny mocą ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022.2600), zaczęły obowiązywać dopiero od 14 marca 2024 r., w konsekwencji czego przedmiotowy wypadek pojazdu mechanicznego nie powinien zostać orzeczony.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części, a mianowicie w zakresie zawartego w pkt 2 rozstrzygnięcia w przedmiocie orzeczenia przepadek pojazdu mechanicznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym, co pozwoliło na jej rozpoznanie w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Nie ulega wątpliwości, że zaskarżony kasacją wyrok został wydany z rażącą obrazą przepisu wskazanego w zarzucie kasacji, przy czym - z racji swojego charakteru - miała ta obraza istotny wpływ na jego treść.

Sąd Rejonowy w Gostyninie wbrew regulacji z art. 4 § 1 k.k. nie zastosował wobec skazanego przepisów dla niego względniejszych w zakresie procedowania dotyczącego przypisanego mu przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. w zb. z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Orzeczono wobec skazanego, na podstawie art. 44b § 1 k.k. i art. 178a § 5 k.k. wypadek pojazdu mechanicznego - pomimo, że w dniu popełnienia tego występkę (2 grudnia 2023 r.) nie było tej postaci wypadku przedmiotu w polskim porządku prawnym.

Przepis art. 44b k.k., który reguluje kwestię wypadku pojazdu mechanicznego lub jego równowartości, został dodany do ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, mocą art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie

ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 2600). Przepis ten wszedł w życie w dniu 14 marca 2024 r. (art. 33 ustawy nowelizującej).

Korespondujący z przywołaną normą, zawartą w art. 44b k.k. przepis art. 178a § 5 k.k. stanowi, że sąd orzeka przepadek, o którym mowa w art. 44b w razie popełnienia przestępstwa określonego w § 1 lub 4 – chyba, że zawartość alkoholu w organizmie sprawcy przestępstwa określonego w § 1 była niższa niż 1.5 promila we krwi lub 0,75 mg/dm³ w wydychanym powietrzu albo nie prowadziła do takiego stężenia. Sąd może odstąpić od orzeczenia przepadku, jeżeli zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami. Również ten przepis został dodany do Kodeksu karnego przez art. 1 pkt 68 lit. c wskazanej ustawy nowelizującej.

Jak słusznie wskazał Prokurator Generalny, orzekając w dniu 12 listopada 2024 r. wobec oskarżonego B. K. przepadek pojazdu mechanicznego, Sąd Rejonowy w Gostyninie zastosował przepisy, które zaczęły obowiązywać dopiero od 14 marca 2024 r. Bezspornie zatem ustawą korzystniejszą dla oskarżonego była ustawa obowiązująca w czasie popełnienia zarzucanego mu czynu, tj. 2 grudnia 2023 r. Wówczas bowiem, jak zaznaczono, nieznana była w porządku prawnym postać przepadku przedmiotu, jakim jest pojazd mechaniczny prowadzony przez sprawcę określonych przestępstw popełnionych w ruchu lądowym.

Bezspornym jest zarazem, co podniesiono powyżej, że stwierdzone uchybienie miało istotny wpływ na treść wydanego wyroku, albowiem przy prawidłowym zastosowaniu przepisów prawa materialnego wobec B. K. w ogóle nie powinien zostać orzeczony przepadek pojazdu mechanicznego.

Z tych to powodów należało w całości uwzględnić wniesioną kasację, i - w zaskarżonej części - uchylić wyrok Sądu Rejonowego w Gostyninie bez konieczności wydawania jakiegokolwiek rozstrzygnięcia o charakterze następczym.

[J.J.]

[a.ł.]

Jarosław Matras Jacek Błaszczyk Zbigniew Puskarski

